

Fundusze Europejskie
dla Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Załącznik do uchwały nr 2/IV/23
Komitetu Monitorującego program regionalny
Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027
z dnia 6 grudnia 2023 r.

Plan ewaluacji programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027

Opracowanie: Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego

Spis treści

Wykaz skrótów	3
Wprowadzenie	4
1. Ramowy zakres Planu	7
1.1. Główne cele Planu	7
1.2. Przesłanki koncentracji działań ewaluacyjnych w obszarach interwencji FEP	8
1.3. Planowany zakres wymiany doświadczeń i wiedzy w prowadzonych działaniach ewaluacyjnych FEP	10
2. Organizacja procesu ewaluacji FEP	10
2.1. Podmioty zaangażowane w realizację procesu ewaluacji FEP	10
2.1.1. Jednostka Ewaluacyjna FEP	10
2.1.2. Grupa sterująca ewaluacją FEP	11
2.1.3. Komitet Monitorujący FEP	12
2.1.4. Interesariusze FEP – partnerzy w rozumieniu art. 8 rozporządzenia 2021/1060	13
2.2. Sposób prowadzenia ewaluacji i zapewnienia funkcjonalnej niezależności ewaluatorów ...	13
2.3. Planowane działania w celu budowy potencjału uczestników procesu ewaluacji	14
2.4. Strategia upowszechniania wyników ewaluacji i ich wykorzystania w procesie decyzyjnym	16
2.5. Zasoby niezbędne do realizacji Planu	17
2.6. Główne sposoby i mechanizmy zapewnienia wysokiej jakości działań ewaluacyjnych.....	18
3. Spis badań ewaluacyjnych	19

Wykaz skrótów

B+R	Badania i rozwój
CST2021	Centralny system teleinformatyczny dla perspektywy finansowej 2021-2027
DNSH	zasada „nie czynić znaczącej szkody” środowisku (z angielskiego: Do No Significant Harm)
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS+	Europejski Fundusz Społeczny Plus
FEP	program Fundusze Europejskie dla Pomorza na lata 2021-2027
FGI	Zogniskowane wywiady grupowe (z angielskiego: Focus Group Interview)
IDI	indywidualny wywiad pogłębiony (z angielskiego: Individual In-depth Interview)
IF	Instrumenty finansowe
ISP	Inteligentne Specjalizacje Pomorza
MŚP	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
OMGGS	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot
OP	Oś Priorytetowa
OZE	Odnawialne źródła energii
RLKS	Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność
RPO WP	Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020
RPS	Regionalny Program Strategiczny
SL2014	Centralny system teleinformatyczny dla perspektywy finansowej 2014-2020
SRWP 2030	Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030
UE	Unia Europejska
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZPT	Zintegrowane Porozumienie Terytorialne

Wprowadzenie

Program Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 (FEP) został zatwierdzony przez Komisję Europejską 7 grudnia 2022 r.¹ Stanowi on jeden z głównych instrumentów realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 (SRWP 2030)².

Alokacja środków unijnych na realizację FEP wynosi 1 751,8 mln EUR, w tym 1 254,4 mln EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz 497,4 mln EUR z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+).

Tematyczny zakres oraz logika interwencji FEP wynikają z dokumentów i przesądzeń szczebla: unijnego (w tym pakiet rozporządzeń polityki spójności 2021-2027, Europejski zielony ład, Europejski filar praw socjalnych), krajowego (w szczególności Umowa Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce, Kontrakt programowy dla województwa pomorskiego) oraz regionalnych (SRWP 2030 i pięć Regionalnych Programów Strategicznych (RPS) w zakresie: (1) bezpieczeństwa środowiskowego i energetycznego, (2) bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej, (3) edukacji i kapitału społecznego, (4) gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego oraz (5) mobilności i komunikacji). RPS operacjonalizacją SRWP 2030. Model realizacji SRWP 2030 kontynuuje podejście przyjęte dla Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020.

W FEP, w stosunku do perspektywy finansowej 2014-2020, wzrosło znaczenie wykorzystania instrumentów terytorialnych. Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot (OMGGS) oraz osiem miejskich obszarów funkcjonalnych (Słupsk-Ustka, Bytów, Kościerzyna, Lębork, Malbork-Sztum, Starogard Gdański, Kwidzyn, Chojnice-Człuchów) objęte będą mechanizmem Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Po raz pierwszy zastosowano w województwie pomorskim instrument Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (RLKS). Ponadto, w pięciu obszarach funkcjonalnych wskazanych w SRWP 2030 (Bory Tucholskie, Strefa Przybrzeżna, Środkowe Pomorze, Wschodnie Powiśle, Żuławy) realizowany będzie instrument Zintegrowanych Porozumień Terytorialnych (ZPT). W zdegradowanych obszarach miejskich prowadzone będą zintegrowane działania rewitalizacyjne.

Plan ewaluacji FEP został opracowany przez Instytucję Zarządzającą FEP, zgodnie z art. 44 ust. 5 rozporządzenia 2021/1060³. Stanowi on główne narzędzie planowania działań

---

¹ FEP został przyjęty decyzją Komisji Europejskiej nr C(2022) 8860 z dnia 7 grudnia 2022 r., a następnie Uchwałą nr 1270/415/22 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 22 grudnia 2022 r.

² SRWP 2030 została przyjęta Uchwałą nr 376/XXXI/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 r.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.Urz. UE L 231 z 30 czerwca 2021 r.)

ewaluacyjnych Programu i zawiera, m.in. opis sposobu organizacji procesu ewaluacji FEP oraz zbierania danych, listę badań przewidzianych do realizacji w latach 2024-2029 oraz informacje na temat niezbędnych zasobów zaangażowanych w jego realizację.

Przyjęcie celów ewaluacji z góry na cały okres realizacji FEP (jeden Plan na całą perspektywę finansową) wymusza bardziej strategiczne podejście do ewaluacji na poziomie Programu. Podejście to pozwala na koncentrację procesu ewaluacji na istotnych problemach i wyzwaniach zidentyfikowanych w FEP, optymalnym wykorzystaniu posiadanych zasobów, lepszym rozplanowaniu w czasie podejmowanych działań ewaluacyjnych oraz konsekwentnym budowaniu w regionie potencjału i kultury ewaluacyjnej.

Plan ewaluacji FEP jest silnie powiązany z systemem realizacji SRWP 2030, który został określony w Planie zarządzania SRWP 2030⁴. Przewidziano w nim funkcjonowanie Pomorskiego Systemu Monitoringu i Ewaluacji, którego celem jest efektywne wsparcie procesu decyzyjnego na etapie zarówno planowania, jak i wykorzystania zasobów (w tym finansowych) ukierunkowanych na wdrażanie SRWP 2030 poprzez RPS.

Istotnym wyzwaniem realizacyjnym Planu jest zapewnienie niezbędnych danych do przeprowadzenia zaplanowanych badań. Odpowiedzialność w zakresie generowania i gromadzenia danych koniecznych do przeprowadzenia stosownych ocen, w tym odnoszących się do wspólnych wskaźników spoczywa na państwach członkowskich. Podstawowym narzędziem spełnienia tego wymogu wynikającego z rozporządzenia 2021/1060, jest utworzony na poziomie krajowym system informatyczny CST2021. Niemniej jednak, istnienie tego systemu nie oznacza, że wszystkie informacje niezbędne do rzetelnej oceny interwencji są dostępne na poziomie krajowym, dlatego też część z nich wymaga podjęcia dodatkowych działań, dzięki którym potrzebne dane zostaną pozyskane do czasu ich wykorzystania w ewaluacji i procesie decyzyjnym.

Plan ewaluacji FEP uwzględni wytyczne Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej, w szczególności:

- Wytyczne dotyczące ewaluacji polityki spójności na lata 2021-2027 z 24 sierpnia 2022 r.;
- Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027 z 12 października 2022 r.

W Planie ewaluacji FEP wykorzystano również propozycje zawarte w dokumencie roboczym służb Komisji Europejskiej dotyczącym monitorowania i ewaluacji EFRR, Funduszu Spójności oraz Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji ⁵.

---

⁴ Plan zarządzania SRWP 2030 został przyjęty Uchwałą nr 753/373/22 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 28 lipca 2022 r. ze zm.

⁵ Commission Staff Working Document. Performance, monitoring and evaluation of the European Regional Development Fund, the Cohesion Fund and the Just Transition Fund in 2021-2027, SWD(2021) 198 z 8 lipca 2021 r.

Plan ewaluacji FEP będzie podlegać corocznym przeglądom, których efektem może być potrzeba jego aktualizacji. Aktualizacja Planu będzie rozpatrywana i zatwierdzana przez Komitet Monitorujący FEP, zgodnie art. 40 ust. 2 lit. c) rozporządzenia 2021/1060.

1. Ramowy zakres Planu

1.1. Główne cele Planu

Ewaluacja jest narzędziem ciągłego doskonalenia polityk publicznych, a jej główne zadanie polega na dostarczaniu wiedzy o efektach działań publicznych, stanowiąc dopełnienie każdej racjonalnie zaplanowanej i wdrażanej interwencji publicznej.

Nadal istotnym wyzwaniem jest zwiększenie poziomu powiązania procesu ewaluacji z procesem programowania i wdrażania, a także podniesienie poziomu jakości badań ewaluacyjnych, w tym w szczególności rzeczywistej użyteczności ich wyników dla decydentów. Formułowanie wniosków i rekomendacji w formie konkretnych rozwiązań przełoży się na realny wpływ poszczególnych badań na proces realizacji FEP. Ważne jest również właściwe rozplanowanie badań w czasie – w taki sposób, aby uzyskane wyniki były faktycznie wykorzystane w procesie decyzyjnym.

W celu zwiększenia użyteczności prowadzonych badań, większy nacisk zostanie położony na uchwycenie potencjalnych i rzeczywistych efektów interwencji, co będzie możliwe dzięki zróżnicowanej metodycie badawczej, czerpiącej z doświadczeń zdobytych w ewaluacji RPO WP, np. wykorzystanie ewaluacji opartej na teorii czy podejścia kontrfaktycznego.

Ewaluacja oparta na teorii poza oceną efektów służy budowaniu szerszej wiedzy o mechanizmach interwencji publicznej. Ma ona na celu odtworzenie teorii programu, a więc logiki, jaką kierowano się przy diagnozie potrzeb i odpowiednim zaprojektowaniu interwencji jako odpowiedzi na te potrzeby oraz jednocześnie źródle zmian, które mają nastąpić w jej wyniku. Wyniki badań prowadzonych zgodnie z metodologią ewaluacji opartej na teorii bazują na spójnych i przejrzystych przesłankach, które prowadzą do stworzenia ciągu logicznego, pokazującego drogę do osiągnięcia zakładanych efektów wraz ze wskazaniem czynników, które wpływają na przebieg tego procesu.

Podejście kontrfaktyczne służy identyfikacji faktycznych efektów interwencji, tzn. bada, na ile wsparcie udzielane podmiotom czy osobom wpłynęło na rzeczywistą zmianę, jaka się w nich dokonała. Aby ocenić efekty wsparcia, trzeba badać nie tylko te grupy, które to wsparcie otrzymały, ale także te, które funkcjonowały bez publicznej interwencji. Porównanie obu grup umożliwia ocenę skutków interwencji jako różnic w uzyskanych efektach (zmianach) tych grup. Wykorzystanie metod kontrfaktycznych będzie możliwe dzięki systematycznemu gromadzeniu danych na potrzeby ewaluacji.

Istotnym zadaniem, jakie stoi przed badaniami ewaluacyjnymi FEP jest dostarczenie wiedzy, która zostanie wykorzystana na potrzeby przeglądu śródkresowego i końcowego sprawozdania z wdrażania Programu, m.in. w zakresie pokazania jakościowych efektów interwencji, pomiaru wartości długoterminowych wskaźników rezultatu EFS+, wskazówek dla poprawy jakości, skuteczności i efektywności wdrażania Programu oraz optymalizacja funkcjonowania instytucji zaangażowanych w jego realizację.

1.2. Przesłanki koncentracji działań ewaluacyjnych w obszarach interwencji FEP

Plan Ewaluacji FEP obejmuje zakres tematyczny oraz uwzględnia logikę interwencji zastosowaną w Programie, wynikającą z przyjętego modelu planowania strategicznego w województwie w SRWP 2030. Dotyczy to w szczególności opracowanych pięciu RPS w zakresie: (1) gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego, (2) bezpieczeństwa środowiskowego i energetycznego, (3) edukacji i kapitału społecznego, (4) bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej, oraz (5) mobilności i komunikacji.

Zakres interwencji FEP koncentruje się na następujących obszarach: gospodarce i cyfryzacji, energii i środowisku, mobilności i transporcie, edukacji, rynku pracy, włączeniu społecznym i zdrowiu, a także kulturze i turystyce.

W obszarze **gospodarki i cyfryzacji** (Cel Polityki 1 Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej) działania podejmowane w FEP ukierunkowane są na poprawę pozycji konkurencyjnej gospodarki regionu (m.in. poprzez wzmocnienie produktywności i innowacyjności i zdolności adaptacyjnych przedsiębiorstw, jak również współpracę biznesu, sektora B+R i publicznego) i wykorzystanie cyfryzacji oraz zmian technologicznych jako źródeł rozwoju i przełamania wykluczenia.

W zakresie **energii i środowiska** (Cel Polityki 2 Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej) wsparcie FEP ma służyć zwiększeniu bezpieczeństwa energetycznego i środowiskowego, przy jednoczesnym dążeniu do zwiększenia efektywności energetycznej sektora mieszkaniowego i użyteczności publicznej, upowszechnienia produkcji energii ze źródeł odnawialnych, rozwoju gospodarki obiegu zamkniętego (w tym w MŚP), budowania odporności i adaptacji do zmian klimatu, uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony różnorodności biologicznej.

Interwencja FEP w obszarze **mobilności i transportu** (Cel Polityki 2 Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej oraz Cel Polityki 3 Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności) ma przyczynić się do osiągnięcia wewnętrznej spójności transportowej regionu, ograniczania zjawiska wykluczenia transportowego, rozwoju zrównoważonej mobilności mieszkańców oraz efektywnego połączenia regionalnego układu transportowego z systemem krajowym i europejskim, a także zmniejszenia negatywnego wpływu transportu na środowisko i klimat.

Działania podejmowane w FEP w Celu Polityki 4 Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych, w obszarze **edukacji** mają za zadanie zwiększenie dostępu do wysokiej jakości wychowania przedszkolnego oraz edukacji na wszystkich etapach kształcenia, w tym kształcenia zawodowego i kształtowania kompetencji kluczowych.

Wsparcie FEP dedykowane **rynkowi pracy** będzie skupiać się na poprawie dostępu do zatrudnienia, zapewnieniu odpowiednich kadr dla gospodarki regionu, jak też tworzeniu warunków do rozwoju zawodowego pracujących i poszukujących pracy, w tym osób ze szczególnymi potrzebami i imigrantów. Równoległe do tych działań będzie prowadzona interwencja ukierunkowana na wzrost adaptacyjności i potencjału rozwojowego przedsiębiorstw.

W obszarze **włączenia społecznego i zdrowia**, działania FEP obejmują poprawę dostępu do podstawowej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, profilaktykę zdrowotną, ograniczanie wykluczenia społecznego, lepszą dostępność i jakość zdeinstytucjonalizowanych usług społecznych i zdrowotnych.

Interwencja FEP w obszarze **kultury i zrównoważonej turystyki** dotyczy m.in. rozwoju infrastruktury kultury (szczególnie służącej integracji lokalnych społeczności), ochrony zabytków, wzmocnienia walorów kulturowych przestrzeni publicznych, a także wsparcia aktywnej turystyki.

Pomiędzy wskazanymi powyżej obszarami występują silne zależności i powiązania, dlatego też wsparcie FEP ma prowadzić do uzyskania **synergii**, dzięki której możliwe stanie się wykorzystanie specyficznych potencjałów endogenicznych. Szczególną rolę w tym podejściu zajmują instrumenty terytorialne w FEP. Ich ranga zdecydowanie wzrosła w stosunku do wdrażania RPO WP.

Ewaluacja FEP wychodzi naprzeciw wyzwaniom związanym z realizacją złożonej i kompleksowej interwencji Programu, kładąc szczególny nacisk na uchwycenie zależności zachodzących pomiędzy poszczególnymi obszarami wsparcia.

Prowadzone w Planie ewaluacji FEP oceny są odzwierciedleniem: zakresu interwencji FEP, wzmocnionej rangi instrumentów terytorialnych i różnych form finansowania. Ponadto badania zostaną zorientowane na uchwycenie kwestii przekrojowych, w szczególności: cyfryzacja, cele klimatyczne i środowiskowe, rozwój przedsiębiorstw.

Koncentracja działań ewaluacyjnych FEP jest również konsekwencją wyraźniejszego, niż w okresie programowania 2014-2020, podziału zadań ewaluacyjnych pomiędzy jednostkami ewaluacyjnymi dla programów polityki spójności 2021-2027 a Krajową Jednostką Ewaluacji. Dzięki temu unika się powielania ocen i jest możliwe porównanie wyników w poszczególnych programach (wspólna metodyka, jeden wykonawca badania) np. w zakresie stosowania zasad horyzontalnych. Trzeba jednak pamiętać, że badania Krajowej Jednostki Ewaluacji ze względu na swój zakres (dotyczą wszystkich programów polityki spójności) odznaczają się większym poziomem generalizacji wniosków, a tym samym trudniej w nich uchwycić

specyfikę danego programu, stąd też uzasadnione są pogłębione oceny w wybranych aspektach w Planie ewaluacji FEP.

1.3. Planowany zakres wymiany doświadczeń i wiedzy w prowadzonych działaniach ewaluacyjnych FEP

Ważnym wymiarem procesu ewaluacji FEP jest dzielenie się doświadczeniem i wiedzą między zaangażowanymi w niego instytucjami. Współpraca ta odbywa się zasadniczo na dwóch poziomach: Programu oraz Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce.

Na poziomie FEP podstawą współpracy w ramach systemu instytucjonalnego FEP (Instytucja Zarządzająca i instytucje pośredniczące) jest Zespół Sterujący SRWP 2030, którego zaangażowanie w proces ewaluacji Programu dotyczy wszystkich aspektów tego procesu. Szerzej zostało to opisane w podrozdziale 2.1.2 oraz 2.3. Na poziomie regionu wymiana wiedzy i dzielenie się doświadczeniami będzie odbywać się również z udziałem środowiska eksperckiego zaangażowanego w prace Pomorskiego Forum Terytorialnego (podrozdział 2.1.4).

Na poziomie Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027 głównym partnerem dla Jednostki Ewaluacyjnej FEP będzie Krajowa Jednostka Ewaluacji, która koordynuje proces ewaluacji polityki spójności UE i która, poprzez Zespół sterujący ewaluacją polityki spójności, angażuje jednostki ewaluacyjne poszczególnych programów w przygotowanie Planu ewaluacji Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027, konsultowanie zakresów badań, raportów metodycznych i końcowych, gdzie adresatami wyników są instytucje zarządzające programami. Uczestnictwo w Zespole daje ponadto możliwość wypracowania rozwiązań, dzięki którym wzrośnie przydatność prowadzonych działań ewaluacyjnych. Jednostka Ewaluacyjna FEP aktywnie będzie włączać się w prace Zespołu.

Zgodnie z dotychczasowym podejściem, wymiana wiedzy i doświadczeń będzie prowadzona pomiędzy Jednostką Ewaluacyjną FEP i pozostałymi jednostkami ewaluacyjnymi programów polityki spójności 2021-2027 głównie w formie kontaktów roboczych.

2. Organizacja procesu ewaluacji FEP

2.1. Podmioty zaangażowane w realizację procesu ewaluacji FEP

2.1.1. Jednostka Ewaluacyjna FEP

Za ewaluację FEP oraz spełnienie obowiązków określonych w tym obszarze w przepisach europejskich i krajowych odpowiada Instytucja Zarządzająca FEP, która dla zapewnienia przeprowadzenia procesu ewaluacji Programu powołuje Jednostkę Ewaluacyjną.

Funkcję Jednostki Ewaluacyjnej FEP pełni Zespół ds. Ewaluacji w Referacie Planowania Strategicznego, w Departamencie Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego (kontakt: ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk; tel. (58) 32 68 684; e-mail drp@pomorskie.eu).

Do głównych zadań Jednostki Ewaluacyjnej FEP należą:

- zapewnienie niezbędnych zasobów finansowych i kadrowych do prowadzenia procesu ewaluacji FEP;
- opracowanie, monitorowanie i aktualizacja Planu ewaluacji FEP;
- zapewnienie realizacji badań zewnętrznych, zgodnie z Planem ewaluacji FEP, badań ad hoc, w oparciu o bieżące potrzeby informacyjne Instytucji Zarządzającej FEP (przy uwzględnieniu wytycznych opracowanych przez Krajową Jednostkę Ewaluacji), a także koordynacja realizacji badań wewnętrznych i hybrydowych;
- rozpowszechnianie wyników ewaluacji;
- koordynacja procesu wykorzystania wyników ewaluacji;
- opracowanie informacji rocznych na temat badań ewaluacyjnych w FEP wykonanych w roku poprzedzającym jej przekazanie do Krajowej Jednostki Ewaluacji;
- współpraca z Krajową Jednostką Ewaluacji przy prowadzeniu procesu ewaluacji polityki spójności, w tym w przygotowaniu stosownych dokumentów potrzebnych do jego realizacji oraz budowaniu potencjału i kultury ewaluacyjnej;
- współpraca z Krajową Jednostką Ewaluacji w zakresie prowadzonych badań w Planie ewaluacji Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027, m.in. ewaluacji horyzontalnych, które stanowią element podziału zadań ewaluacyjnych pomiędzy administrację krajową i regionalną;
- współpraca z Krajową Jednostką Ewaluacji oraz Komisją Europejską przy ewaluacji ex post oraz innych ewaluacjach realizowanych z inicjatywy tych podmiotów;
- współpraca i wymiana informacji w zakresie procesu ewaluacji FEP z instytucjami zaangażowanymi w programowanie i wdrażanie FEP, jak również innymi podmiotami działającymi w obszarach objętych ewaluacją.

Ponadto Jednostka Ewaluacyjna FEP uczestniczy w przeglądzie śródkresowym Programu, a także w opracowaniu końcowego sprawozdania z wykonania FEP w zakresie ewaluacji, w tym w szczególności przedstawienia głównych wniosków będących efektem przeprowadzonych analiz i ocen oraz wykorzystania wyników zrealizowanych badań.

2.1.2. Grupa sterująca ewaluacją FEP

Funkcję Grupy sterującej ewaluacją dla FEP pełni Zespół Sterujący SRWP 2030, co znalazło odzwierciedlenie w Planie zarządzania SRWP 2030. Do zadań Zespołu należą m.in.:

konsultowanie i wymiana informacji związanych z realizacją SRWP 2030 i RPS, formułowanie propozycji zmian w systemie realizacji SRWP 2030, opiniowanie polityk, dokumentów programowych i strategicznych na poziomie krajowym, jak również udział w przygotowaniu oraz wdrażaniu FEP.

Z punktu widzenia procesu ewaluacji FEP istotnym zadaniem Zespołu jest opiniowanie Planów Działań Pomorskiego Systemu Monitoringu i Ewaluacji, raportów wykonywanych w ramach tego systemu oraz udział w procesie zarządzania rekomendacjami z badań.

Zespół tworzą dyrektorzy departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego (w tym odpowiadający za programowanie i wdrażanie FEP oraz kierownicy RPS), dyrektorzy jednostek organizacyjnych samorządu województwa (Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku – Instytucja Pośrednicząca FEP, Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego; Zarządu Dróg Wojewódzkich w Gdańsku), a także prezesi spółek samorządowych (Agencji Rozwoju Pomorza S.A., Pomorskiej Kolei Metropolitalnej S.A., Pomorskiego Funduszu Rozwoju Sp. z o.o.). W pracach Zespołu uczestniczą ponadto inni pracownicy tych podmiotów i komórek organizacyjnych.

Zespół Sterujący SRWP 2030 spotyka się cyklicznie, nie rzadziej niż raz w miesiącu.

Zespół Sterujący SRWP 2030 włączony jest w cały proces ewaluacji FEP – od opracowania założeń poszczególnych badań ewaluacyjnych, poprzez aktywne zaangażowanie w realizację ewaluacji (opiniowanie raportów metodycznych, częściowych i końcowych, udział w spotkaniach z wykonawcami badań) po wykorzystanie ich wyników.

W związku z wymogiem corocznych przeglądów Planu ewaluacji FEP i wynikających z nich ewentualnych jego aktualizacji, Zespół Sterujący SRWP 2030 będzie opiniował proponowane zmiany w Planie ewaluacji FEP.

2.1.3. Komitet Monitorujący FEP

Zgodnie z art. 40 ust. 2 lit c) rozporządzenia 2021/1060 Komitet Monitorujący FEP rozpatruje i zatwierdza Plan ewaluacji FEP oraz jego zmiany.

Członkowie Komitetu Monitorującego FEP otrzymują informacyjnie dokumenty ewaluacyjne, w szczególności raporty końcowe ze zrealizowanych badań ewaluacyjnych w FEP.

Na posiedzeniach Komitetu Monitorującego FEP są prezentowane wyniki przeprowadzonych badań ewaluacyjnych, informacje na temat wykorzystania wniosków z ewaluacji, a także przedstawiane są postępy w realizacji Planu ewaluacji FEP.

Komitet Monitorujący FEP może również zgłaszać Instytucji Zarządzającej FEP uwagi i sugestie dotyczące procesu ewaluacji Programu, w tym rekomendować obszary i tematy, które powinny zostać poddane ocenie.

2.1.4. Interesariusze FEP – partnerzy w rozumieniu art. 8 rozporządzenia 2021/1060

Rozporządzenie 2021/1060 w art. 8 wskazuje, że w każdym programie polityki spójności 2021-2027 organizuje się i wdraża kompleksowe partnerstwo, rozumiane jako zasada wielopoziomowego zarządzania i podejścia oddolnego. Powinny być nim objęte przynajmniej: (1) instytucje publiczne, w tym jednostki samorządu terytorialnego, (2) partnerzy gospodarczy i społeczni, (3) podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie (w tym organizacje pozarządowe) oraz (4) środowisko akademickie i podmioty badawcze.

Mając to na uwadze, a także w związku z art. 16 ust. 1 Europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych⁶, włączenie partnerów FEP w proces ewaluacji będzie odbywać się przede wszystkim za pośrednictwem Komitetu Monitorującego FEP.

Dodatkowo w ewaluację Programu będą zaangażowani członkowie Pomorskiego Forum Terytorialnego, w skład którego wchodzi partnerzy Samorządu Województwa Pomorskiego. Forum to stanowi strategiczne ciało doradcze dla Zarządu Województwa Pomorskiego, pełniące jednocześnie funkcję Instytucji Zarządzającej FEP. Włączenie tego środowiska eksperckiego w proces ewaluacji FEP będzie prowadzone z uwzględnieniem kwestii unikania możliwego konfliktu interesu.

2.2. Sposób prowadzenia ewaluacji i zapewnienia funkcjonalnej niezależności ewaluatorów

W Planie ewaluacji FEP przewidziano ewaluacje on-going i ex post, przy czym nie wyklucza się możliwości włączenia do Planu także ewaluacji ex ante.

Na etapie wdrażania FEP realizowana będzie ewaluacja on-going. Ten typ ewaluacji pozwala na określenie poziomu realizacji celów Programu oraz identyfikuje czynniki wpływające na poczynione postępy, koncentrując się na barierach i problemach we wdrażaniu interwencji. Jednocześnie ewaluacja on-going służy wprowadzaniu ewentualnych modyfikacji i usprawnień mających wpływ na końcowe efekty Programu.

Z kolei w końcowym okresie wdrażania FEP przeprowadzana zostanie ewaluacja ex post, która ma za zadanie ocenę uzyskanych efektów interwencji, w tym pod kątem zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb i odpowiadania na określone wyzwania. Ewaluacja ex post formułuje także wnioski i rekomendacje, możliwe do wykorzystania podczas planowania kolejnej interwencji.

---

⁶ Rozporządzenie delegowane Komisji UE nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz.Urz. UE L 74 z 14 marca 2014 r.).

Badania ewaluacyjne w FEP będą prowadzone w oparciu o odpowiednie kryteria, których dobór zależy m.in. od zlokalizowania oceny w cyklu realizacji Programu. Zgodnie z art. 44 ust. 1 rozporządzenia 2021/1060 w każdym badaniu zostanie wykorzystane co najmniej jedno z następujących kryteriów: skuteczność, efektywność, trafność, spójność oraz unijna wartość dodana.⁷ Oprócz tych kryteriów będą stosowane inne, np. poziom włączenia społecznego, niedyskryminacja, widoczność, użyteczność lub trwałość, w zależności od zdefiniowanych celów i pytań badawczych.

Plan ewaluacji FEP obejmuje badania, których obowiązek realizacji został zawarty w dokumentach regulujących proces ewaluacji polityki spójności 2021-2027 (rozporządzenie 2021/1060, rozporządzenie 2021/1057⁸, Wytyczne dotyczące ewaluacji polityki spójności na lata 2021-2027) oraz zapisów Programu. Ponadto, zostały w nim uwzględnione badania istotne z punktu widzenia planowania strategicznego i dostarczenia wiedzy odpowiednio wcześniej, aby wnioski płynące z badań można było wykorzystać dla poprawy tego procesu. Przewiduje się, że większość badań prowadzonych w Planie ewaluacji FEP będzie dotyczyć badania wpływu, choć na różnych etapach realizacji interwencji (przed, w trakcie i po jej zakończeniu).

Jednostka Ewaluacyjna FEP może realizować badania nieujęte w Planie (ewaluacje ad hoc), w przypadku wystąpienia nieprzewidzianej potrzeby informacyjnej Instytucji Zarządzającej FEP, której zaspokojenie będzie użyteczne z punktu widzenia realizacji Programu.

Podstawową formą realizacji badań ewaluacyjnych będzie ich zlecenie podmiotom badawczym i ekspertom zewnętrznym. Zakłada się również możliwość zastosowania innych form realizacji badań ewaluacyjnych (ewaluacje wewnętrzne lub mieszane). Realizacja wszystkich badań będzie prowadzona w sposób gwarantujący zachowanie obiektywności i niezależności ocen w odniesieniu do programowania oraz wdrażania FEP, zgodnie z wymogami określonymi w art. 44 ust. 3 rozporządzenia 2021/1060. Funkcjonalną niezależność procesu ewaluacji zapewnia właściwe zaplanowanie roli i miejsca Jednostki Ewaluacyjnej FEP w strukturze systemu wdrażania Programu.

2.3. Planowane działania w celu budowy potencjału uczestników procesu ewaluacji

Kontynuacja rozwiązań zastosowanych w procesie ewaluacji RPO WP, w tym przede wszystkim utrzymanie wyodrębnionej Jednostki Ewaluacyjnej FEP w strukturze organizacyjnej Instytucji Zarządzającej FEP, umożliwi stworzenie trwałego

---

⁷ Definicje wymienionych kryteriów ewaluacyjnych zostały wskazane w dokumencie roboczym służb Komisji Europejskiej dotyczącym monitorowania i ewaluacji EFRR, Funduszu Spójności oraz Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz.Urz. UE L 231 z 30 czerwca 2021 r.)

i odpowiadającego potrzebom potencjału kadrowego do realizacji działań ewaluacyjnych w FEP.

Zapewnienie wysokiego potencjału kadrowego nie będzie jednak możliwe bez ciągłego podnoszenia kompetencji i poziomu wiedzy pracowników zaangażowanych w ewaluację. Dotyczy to takich kwestii jak: tworzenie założeń, zlecenie i prowadzenie badań, a także rozpowszechnianie i wykorzystanie wyników ewaluacji. Będzie się to odbywać poprzez aktywny udział tych pracowników w spotkaniach, szkoleniach, seminariach, warsztatach czy konferencjach organizowanych przez podmioty uczestniczące w procesie ewaluacji w Polsce (w szczególności Krajową Jednostkę Ewaluacji) i Unii Europejskiej.

Przewiduje się ponadto prowadzenie działań, których celem będzie podnoszenie wiedzy o procesie ewaluacji FEP wśród przedstawicieli gremiów zaangażowanych w ten proces (Komitet Monitorujący FEP, Zespół Sterujący SRWP 2030), jak również decydentów i osób wyznaczonych do współpracy w Pomorskim Systemie Monitoringu i Ewaluacji.

W przypadku członków Komitetu Monitorującego FEP podstawowym narzędziem budowy potencjału ewaluacyjnego będzie cykliczne prezentowanie wyników badań w FEP, w którym nacisk zostanie położony na praktyczny wymiar przeprowadzonych ewaluacji, w tym pokazanie korzyści dla programowania, wdrażania i oceny interwencji w FEP i szerzej polityce spójności Unii Europejskiej. Jeśli na etapie realizacji Planu ewaluacji FEP zostaną zidentyfikowane potrzeby wzmocnienia kultury ewaluacyjnej wśród członków Komitetu Monitorującego FEP możliwa będzie organizacja dedykowanych spotkań, szkoleń, seminariów czy warsztatów.

Przedstawiciele Zespołu Sterującego SRWP 2030 (Grupa sterująca ewaluacją FEP) będą aktywnie uczestniczyć w całym procesie ewaluacji FEP. Oznacza to, że zostaną włączeni (lub ich wskazani przedstawiciele) w tworzenie założeń poszczególnych badań, ocenę ofert (jako eksperci tematyczni), współpracę z wykonawcami badań (w tym udział w spotkaniach), opiniowanie produktów ewaluacyjnych (w szczególności ich projektów) czy też definiowanie dodatkowych działań ewaluacyjnych, jakie należy uwzględnić dla uzupełnienia luk informacyjnych bądź kompetencyjnych. Takie rozwiązanie pozwoli na zdobycie praktycznych umiejętności i będzie służyć przenikaniu kultury ewaluacyjnej do innych polityk realizowanych na poziomie samorządu województwa. Przewiduje się, że przedstawiciele Zespołu Sterującego SRWP 2030 będą mieli możliwość wzmocnienia kompetencji i wiedzy ewaluacyjnej na podobnych zasadach jak pracownicy Jednostki Ewaluacyjnej FEP.

Zakłada się również, że do osób wyznaczonych do współpracy w Pomorskim Systemie Monitoringu i Ewaluacji będą kierowane działania analogiczne jak do członków Grupy sterującej ewaluacją FEP.

W celu budowania potencjału ewaluacyjnego wśród decydentów w obszarze interwencji FEP (adresaci wyników badań i rekomendacji), intersariuszy Programu (partnerów w rozumieniu art. 8 rozporządzenia 2021/1060), możliwa będzie realizacja warsztatów i konferencji,

których podstawowym zdaniem będzie poszerzenie wiedzy na temat wykorzystania ewaluacji w procesie zarządzania politykami publicznymi.

Ze względu na szeroki zakres prac związanych z oceną wsparcia wdrażanego w FEP przewiduje się również angażowanie ekspertów zewnętrznych w proces ewaluacji i wykorzystanie ich specjalistycznej wiedzy np. w zakresie konsultowania opracowanych dokumentów dotyczących ewaluacji Programu, proponowanych zakresów oceny i narzędzi badawczych przewidywanych do wykorzystania w badaniach.

Wszystkim podejmowanym działaniom będzie towarzyszyć promowanie zasad i wartości istotnych dla realizacji ewaluacji, takich jak niezależność, obiektywizm oraz przejrzystość.

2.4. Strategia upowszechniania wyników ewaluacji i ich wykorzystania w procesie decyzyjnym

Zapewnienie realizacji badań ewaluacyjnych w Planie ewaluacji FEP w sposób rzetelny i prowadzący do formułowania poprawnych i wysokiej wartości poznawczej wniosków nie kończy procesu ewaluacji. Istotnym zadaniem jest upowszechnienie wyników badań oraz dotarcie z wnioskami i rekomendacjami do adresatów. Miarą sukcesu prowadzonych badań będzie bowiem stopień wykorzystania wniosków z raportów końcowych we wdrażaniu i programowaniu FEP i programu regionalnego, który zostanie opracowany dla perspektywy finansowej po 2027 r.

Zgodnie z art. 44 ust. 7 rozporządzenia 2021/1060 wszystkie ewaluacje podane są do publicznej wiadomości i udostępnione na stronie Instytucji Zarządzającej FEP (www.rpo.pomorskie.eu). Ponadto, opisy przedmiotu zamówienia, raporty końcowe (lub częściowe) i inne produkty ewaluacji są przekazywane do Krajowej Jednostki Ewaluacji, co wynika z Wytycznych dotyczących ewaluacji polityki spójności na lata 2021-2027. Krajowa Jednostka Ewaluacji zamieszcza wszystkie raporty końcowe i częściowe w Bazie Badań Ewaluacyjnych (www.ewaluacja.gov.pl), dzięki czemu osoby zainteresowane badaniami mogą się zapoznać z ich wynikami w jednym miejscu.

Dla szerszego upowszechnienia najważniejszych wniosków sformułowanych w badaniach wszystkie raporty końcowe posiadają streszczenia w języku polskim i angielskim.

Wnioski i rekomendacje ze zrealizowanych badań będą ukierunkowane na:

(1) podsumowanie i ocenę efektów realizacji polityki spójności; (2) poprawę jakości działań bieżących i planowanych interwencji; (3) podniesienie poziomu uspołecznienia interwencji oraz zwiększenie poparcia społecznego i politycznego dla interwencji.

W celu ujednolicenia zasad wdrażania rekomendacji w poszczególnych programach polityki spójności 2021-2027 Krajowa Jednostka Ewaluacji w Wytycznych dotyczących ewaluacji utrzymała obowiązujący w poprzedniej perspektywie finansowej System Wdrażania Rekomendacji. System ten reguluje zasady, jakimi należy się kierować przy przyjmowaniu, wdrażaniu i monitorowaniu rekomendacji. Wprowadza również m.in. spójne kategorie klasyfikujące rekomendacje i określa zakres informacji niezbędnych do sprawnego

monitorowania postępu ich wdrażania. Funkcjonowanie przygotowanego przez Krajową Jednostkę Ewaluacji narzędzia informatycznego będzie elementem wspomagającym proces wykorzystania wyników badań w FEP. Założenia ujęte w tym systemie zostały uwzględnione w Planie Zarządzania SRWP 2030, w części dotyczącej zarządzania rekomendacjami.

2.5. Zasoby niezbędne do realizacji Planu

Realizacja procesu ewaluacji FEP wymaga zapewnienia odpowiednich zasobów kadrowych i finansowych. Środki finansowe zostały zabezpieczone w Priorytecie pomocy technicznej – EFS+ oraz Priorytecie pomocy technicznej – EFRR w FEP. Budżet ewaluacji mieści się w kategorii interwencji 181, która obejmuje zarówno ewaluację, jak i badania oraz gromadzenie danych. Łączna alokacja na te działania w Programie wynosi 5,0 mln EUR, w tym 3 564 497 EUR z EFRR oraz 1 435 503 EUR z EFS+. Szacuje się, że na badania ewaluacyjne objęte Planem ewaluacji przeznaczone zostanie 20% alokacji przewidzianej w FEP w kategorii 181. Pozostałe środki zostaną przeznaczone na realizację innych badań i gromadzenie danych. Udział środków UE w finansowaniu powyższych działań wynosi 85%, wkład krajowy w wysokości 15% pochodzić będzie ze środków budżetu Samorządu Województwa Pomorskiego.

Należy wziąć pod uwagę, że budżet na ewaluację, na inne badania oraz realizacja potrzeb w zakresie gromadzenia danych mają charakter indykatywny i mogą się zmieniać w trakcie realizacji FEP w zależności od potrzeb zidentyfikowanych przez Instytucję Zarządzającą FEP.

Tabela 1. Indykatywny podział alokacji w kategorii interwencji 181 w FEP
(przyjęty kurs: 1 EUR = 4,5050 PLN)

Wyszczególnienie	Wkład UE (tys. EUR)	Wkład Samorządu Województwa Pomorskiego (tys. EUR)	Razem (tys. EUR)	Wkład UE (tys. PLN)	Wkład Samorządu Województwa Pomorskiego (tys. PLN)	Razem (tys. PLN)
Badania ewaluacyjne	1 000	176	1 176	4 505	795	5 300
Inne badania i gromadzenie danych	4 000	706	4 706	18 020	3 180	21 200
Ogółem	5 000	882	5 882	22 525	3 975	26 500

Przewiduje się, że koszt realizacji badań uwzględnionych w Planie ewaluacji FEP wyniesie 5,3 mln PLN, przy czym ze względu na indykatywny i szacunkowy charakter budżetów dla poszczególnych badań zakłada się, że faktyczny koszt tych ewaluacji może odbiegać od ujętych w Planie kwot. Przewiduje się ponadto możliwość realizacji badań ewaluacyjnych ad hoc, które będą wynikać z bieżących potrzeb informacyjnych Instytucji Zarządzającej FEP.

Przyjmuje się, że zmiana budżetu poszczególnych badań nie będzie wymagała aktualizacji Planu ewaluacji FEP i będzie leżała w gestii Instytucji Zarządzającej FEP. Komitet Monitorujący FEP będzie informowany o wszelkich zmianach budżetu na ewaluację podczas systematycznego przeglądu Planu ewaluacji FEP.

Poza budżetem na badania ewaluacyjne, w kategorii interwencji 181 zabezpieczone zostały również środki na inne analizy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa w obszarach Polityki Spójności, wdrażania i zarządzania FEP oraz gromadzenie danych na potrzeby takich analiz. Indykatorywny budżet tych działań wynosi 21,2 mln PLN. Działania te nie są objęte Planem ewaluacji FEP. Łączny koszt działań związanych z rozpowszechnianiem wyników ewaluacji (konferencje) oraz z budowaniem potencjału i kultury ewaluacyjnej (szkolenia, warsztaty, seminaria, wsparcie eksperckie) nie przekroczy w całym okresie realizacji Planu ewaluacji FEP 500 tyś. PLN (wydatki z pomocy technicznej FEP poza kategorią 181).

Dla realizacji Planu ewaluacji FEP niezbędne jest zapewnienie odpowiednich zasobów kadrowych. Przewiduje się, że docelowo Jednostka Ewaluacyjna FEP będzie składała się z czterech pracowników, z których każdy będzie posiadał odpowiednią wiedzę, kwalifikacje i doświadczenie niezbędne do prowadzenia procesu ewaluacji FEP, w tym planowania, zlecania, koordynacji i zarządzania badaniami ewaluacyjnymi. Osoby te będą ściśle współpracować z pracownikami Instytucji Zarządzającej FEP zaangażowanymi w programowanie i wdrażanie Programu, a także z Instytucjami Pośredniczącymi FEP.

2.6. Główne sposoby i mechanizmy zapewnienia wysokiej jakości działań ewaluacyjnych

Poprzez zdobyte doświadczenie w procesie ewaluacji perspektyw finansowych 2007-2013 oraz 2014-2020 Instytucja Zarządzająca FEP wypracowała mechanizmy pozwalające zwiększyć jakość działań ewaluacyjnych. Wśród nich należy wymienić:

- odpowiednio wczesne zdiagnozowanie potrzeb informacyjnych i zaplanowanie działań ewaluacyjnych, dzięki czemu zwiększa się użyteczność wyników ich przeprowadzenia;
- budowanie potencjału ewaluacyjnego uczestników ewaluacji, w szczególności Jednostki Ewaluacyjnej FEP i Zespołu Sterującego SRWP 2030;
- zaangażowanie adresatów wyników ewaluacji w cały proces od formułowania założeń badania, poprzez udział w jego realizacji, a kończąc na odbiorze produktów ewaluacyjnych;
- stosowanie progów jakościowych dla składanych ofert na wykonanie badań, poniżej których podlegają one odrzuceniu;
- stosowanie zapisów w umowach umożliwiających rozwiązanie umowy z wykonawcą lub obniżenie mu wynagrodzenia w związku z nienależytym wykonaniem badania;

- wymaganie prowadzenia metod jakościowych wyłącznie przez członków zespołów badawczych;
- tworzenie kart oceny procesu i wyników badania po ukończeniu badania.

Do tej podstawowej grupy mechanizmów poprawy jakości ewaluacji, w zależności od przyjętych założeń badania możliwe będzie zastosowanie wymogów dotyczących poziomu precyzji uzyskiwanych wyników badań terenowych, monitorowanie przebiegu realizacji badania poprzez cykliczne sprawozdanie z postępu prac, kontrola wykonania metod badawczych (np. bezpośredni kontakt z respondentami).

Podstawowym narzędziem zapewnienia efektywniejszego wykorzystania wyników badań w procesie decyzyjnym jest zaangażowanie członków Zespołu Sterującego SRWP 2030 w działania ewaluacyjne FEP. Dzięki włączeniu adresatów rekomendacji w cały proces, możliwe będzie wypracowanie racjonalnych rozwiązań w oparciu o uzyskane wyniki. Dotychczasowa praktyka pokazuje, że bez aktywnego uczestnictwa w procesie ewaluacji (na wszystkich jego etapach) odbiorców wyników nie udaje się w pełni wykorzystać potencjału przeprowadzonych ocen.

Wyższa jakość działań ewaluacyjnych FEP będzie również efektem włączenia interesariuszy FEP (w tym Komitet Monitorujący FEP, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej) w proces ewaluacji Programu. Zakres współpracy będzie uzależniony od specyfiki prowadzonych ocen i może dotyczyć np. konsultowania metodyki badania czy zakresu wykorzystania wyników ewaluacji.

3. Spis badań ewaluacyjnych

Spis badań ewaluacyjnych obejmuje zaplanowane oceny w całym okresie wdrażania FEP. Uwzględnia on zarówno badania, których realizacja wynika z rozporządzenia 2021/1060, rozporządzenia 2021/1057, Wytucznych dotyczących ewaluacji polityki spójności na lata 2021-2027, jak również zapisów FEP. Ponadto, zostały w nim zawarte badania, które odnoszą się do określonych już na wczesnym etapie wdrażania Programu potrzeb informacyjnych Instytucji Zarządzającej FEP.

Wykaz ten nie stanowi listy zamkniętej. Przewiduje się też realizację badań ad hoc, związanych z bieżącymi potrzebami informacyjnymi Instytucji Zarządzającej FEP.

Plan ewaluacji FEP będzie podlegał corocznemu przeglądowi, który może prowadzić do wskazania dodatkowych badań lub rezygnacji z przeprowadzenia niektórych ewaluacji w uzasadnionych okolicznościach.

Tabela 2. Wykaz badań ewaluacyjnych przewidzianych do realizacji w Planie ewaluacji FEP

Lp.	Tytuł badania	Główny cel ewaluacji	Uzasadnienie podjęcia badania	Główne pytania/ zagadnienia badawcze	Zarys metodyki badania	Zakres danych	Budżet (PLN) ⁹	Termin rozpoczęcia badania	Termin zakończenia badania
1	Ocena skuteczności i efektywności wsparcia w obszarze włączenia społecznego w RPO WP ¹⁰	Ocena efektów projektów RPO WP kierowanych do osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym, a także ocena rozwoju podmiotów ekonomii społecznej oraz usług społecznych w województwie pomorskim.	Badanie stanowi spełnienie wymogu dotyczącego analizy sposobu, w jakim wsparcie Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych przyczyniło się do osiągnięcia celów Osi Priorytetowej (OP) 6 Integracja i uzupełniająco interwencji w OP 7 Zdrowie i opieka (infrastruktura społeczna), a także OP 14 Integracja imigrantów RPO WP, zgodnie z art. 56 ust. 3	<ul style="list-style-type: none"> – trafność, użyteczność, efektywność i trwałość realizowanego wsparcia; – skala zmian sytuacji społeczno-zawodowej uczestników projektów; – ocena wpływu interwencji na spójność terytorialną regionu; – komplementarność wsparcia w ramach poszczególnych priorytetów inwestycyjnych, w tym w szczególności ocena projektów zintegrowanych EFS/EFRR w zakresie infrastruktury i usług społecznych; – ocena współpracy pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej, instytucjami rynku pracy oraz trzecim sektorem; 	(1) analiza mechanizmów oddziaływania interwencji na sytuację uczestników, z uwzględnieniem kontekstu interwencji, sytuacji wyjściowej uczestnika, rodzaju i jakości oferowanego wsparcia (ewaluacja oparta na teorii); (2) metody ilościowe i jakościowe.	SL2014, dokumenty: projektowe, konkursowe, sprawozdawcze, programowe oraz strategiczne.	400 000	2024	2024

⁹ Przedstawione koszty (kwoty brutto) poszczególnych badań stanowią szacunkową wartość zamówień, która będzie weryfikowana po przeprowadzeniu analizy rynku, tj. na etapie formalnego wszczęcia procedury o udzielenie zamówienia publicznego.

¹⁰ Badanie to zostało wskazane w charakterze informacyjnym w Planie Ewaluacji RPO WP, przyjętym uchwałą nr 2/XVIII/23 Komitetu Monitorującego RPO WP z dnia 12 września 2023 r.

Lp.	Tytuł badania	Główny cel ewaluacji	Uzasadnienie podjęcia badania	Główne pytania/ zagadnienia badawcze	Zarys metodyki badania	Zakres danych	Budżet (PLN) ⁹	Termin rozpoczęcia badania	Termin zakończenia badania
			rozporządzenia 1303/2013 ¹¹ .	<ul style="list-style-type: none"> – ocena skali zaangażowania organizacji pozarządowych w realizację projektów; – ocena efektów ekonomicznych utworzonych przedsiębiorstw społecznych; – wpływ interwencji na trwałość utworzonych miejsc pracy, rozwój przedsiębiorstw społecznych oraz zmianę sytuacji uczestników projektów; – dostępność zdeinstytucjonalizowanych, zintegrowanych i spersonalizowanych usług; – komplementarność wsparcia z Programem Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020. 					

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.Urz. UE L 347 z 20 grudnia 2013 r. ze zm.)

Lp.	Tytuł badania	Główny cel ewaluacji	Uzasadnienie podjęcia badania	Główne pytania/ zagadnienia badawcze	Zarys metodyki badania	Zakres danych	Budżet (PLN) ⁹	Termin rozpoczęcia badania	Termin zakończenia badania
2	Ocena wpływu interwencji w zakresie kompleksowej rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich w RPO WP ¹²	Ocena działań prowadzonych w zakresie przywracania funkcji społeczno-gospodarczych i poprawy jakości przestrzeni publicznych na zdegradowanych obszarach miejskich.	Badanie stanowi spełnienie wymogu dotyczącego analizy sposobu, w jakim wsparcie Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych przyczyniło się do osiągnięcia celów OP 6 Integracja (priorytety inwestycyjne 9i i 9iv) oraz OP 8 Konwersja (priorytet inwestycyjny 9b) w projektach rewitalizacyjnych RPO WP, zgodnie z art. 56 ust. 3 rozporządzenia 1303/2013.	<ul style="list-style-type: none"> – trafność doboru obszarów rewitalizowanych; – komplementarność podejmowanych działań; – skala oraz trwałość zmian na obszarach objętych interwencją; – czynniki determinujące występowanie zmian; – projekty zintegrowane (bezpośrednie powiązanie interwencji prowadzonej w EFS i EFRR); – efektywność poszczególnych rodzajów wsparcia (wsparcie dotacyjne a instrumenty finansowe). 	(1) pogłębiona analiza logiki interwencji (ewaluacja oparta na teorii); (2) metody ilościowe i jakościowe (w tym studia przypadków); (3) badania terenowe (np. w zakresie subiektywnej oceny jakości życia).	SL2014; dane od pośredników finansowych; dokumenty: projektowe, konkursowe, sprawozdawcze, programowe oraz strategiczne.	300 000	2024	2024
3	Ocena kryteriów i systemu wyboru projektów FEP	Ocena przyjętych w FEP kryteriów i systemu wyboru projektów, która	Obowiązek przeprowadzenia takiej oceny wynika z Wytocznych	– w zakresie systemu wyboru projektów: (1) transparentność systemu, (2) sposób organizacji i sprawność systemu wyboru	(1) pogłębiona analiza ekspercka dokumentów programowych	CST2021; dokumenty programowe, nabory	300 000	2024 ¹³	2025

¹² Badanie to zostało wskazane w charakterze informacyjnym w Planie Ewaluacji RPO WP, przyjętym uchwałą nr 2/XVIII/23 Komitetu Monitorującego RPO WP z dnia 12 września 2023 r.

¹³ Badanie zostanie uruchomione nie później niż dwa lata od decyzji Komisji Europejskiej o zatwierdzeniu FEP, tj. najpóźniej na początku grudnia 2024 r.

Lp.	Tytuł badania	Główny cel ewaluacji	Uzasadnienie podjęcia badania	Główne pytania/ zagadnienia badawcze	Zarys metodyki badania	Zakres danych	Budżet (PLN) ⁹	Termin rozpoczęcia badania	Termin zakończenia badania
		powinna przyczynić się do poprawy skuteczności i efektywności realizacji celów Programu.	dotyczących ewaluacji polityki spójności na lata 2021-2027 (sekcja 3.1.5 pkt 3) lit. a)).	projektów, (3) zaangażowane zasoby; – w zakresie kryteriów wyboru projektów: (1) trafność kryteriów wyboru projektów (2) zdolność do wyboru projektów optymalnych z punktu widzenia celów FEP.	i naborów wniosków, a także wyników przeprowadzonych naborów; (2) metody jakościowe, w szczególności IDI.	wniosków i dokumenty projektowe.			
4	Wstępna ocena efektów wykorzystania instrumentów terytorialnych w FEP	Ocena zastosowanych w FEP instrumentów terytorialnych: ZIT, ZPT, RLKS, programy rewitalizacji.	Szeroki zakres wykorzystania instrumentów terytorializacji wsparcia FEP i zróżnicowanie tych narzędzi sprawiają, że powinna zostać przeprowadzona ocena korzyści płynących z takich rozwiązań, w tym również ocena skuteczności i efektywności wdrażania Programu poprzez narzędzia terytorialne. Wnioski z badania zostaną wykorzystane na etapie	– wpływ instrumentów terytorialnych na sprawność systemu wdrażania wsparcia w FEP; – ocena możliwości generowania przedsięwzięć o wysokiej wartości dodanej oraz istotnych dla obszarów nimi objętych w ramach strategii ZIT i RLKS, a także poprzez ZPT oraz programy rewitalizacji; – trwałość podjętej współpracy w związku z interwencją FEP w poszczególnych instrumentach, w tym zdolność generowania dodatkowych względem wsparcia Programu inicjatyw.	(1) analiza danych zastanych wraz z oceną ekspercką; (2) metody jakościowe; (3) metaanaliza wniosków z badania Krajowej Jednostki Ewaluacji dotyczącego instrumentów terytorialnych.	CST2021; dokumenty strategiczne, programowe, konkursowe i projektowe.	300 000	2024	2025

Lp.	Tytuł badania	Główny cel ewaluacji	Uzasadnienie podjęcia badania	Główne pytania/ zagadnienia badawcze	Zarys metodyki badania	Zakres danych	Budżet (PLN) ⁹	Termin rozpoczęcia badania	Termin zakończenia badania
			przeгляdu śródkresowego.						
5	Pomiar wartości długoterminowych wskaźników rezultatu EFS+ w FEP	Oszacowanie wartości wybranych długoterminowych wskaźników rezultatu EFS+ w FEP.	Obowiązek przeprowadzenia pomiaru długoterminowych wskaźników rezultatu wynika z rozporządzenia 2021/1057 (załącznik I) treści FEP, a także Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.	Cykliczny pomiar wartości długoterminowych wskaźników rezultatu EFS+: (1) Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu Programu – dotyczy celów 4(a)-(k); (2) Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują przez co najmniej 24 miesiące po zakończeniu projektu – dotyczy celu 4(f); (3) Liczba szkół i placówek systemu oświaty, w których dzięki wsparciu EFS+ świadczone są usługi asystenckie 6 miesięcy po zakończeniu projektu – dotyczy celu 4(f).	Metody ilościowe – próba reprezentatywna na poziomie celów szczegółowych.	CST2021.	400 000	2025, 2029	2025, 2029
6	Ocena skuteczności wsparcia obszaru edukacji i kapitału społecznego w ramach FEP	Kompleksowa ocena interwencji EFS+ i EFRR dotyczącej obszaru edukacji i kapitału społecznego w FEP.	Badanie jest elementem spełnienia wymogu przeprowadzenia ewaluacji Programu pod kątem oceny jego wpływu, zgodnie z art.	– skuteczność wsparcia FEP w zakresie edukacji przedszkolnej, ogólnej, włączającej, zawodowej i pozaformalnej;	(1) analiza danych zastanych wraz z oceną ekspercką; (2) metody ilościowe;	CST2021; dane statystyki publicznej; dokumenty strategiczne, programowe,	500 000	2026	2026

Lp.	Tytuł badania	Główny cel ewaluacji	Uzasadnienie podjęcia badania	Główne pytania/ zagadnienia badawcze	Zarys metodyki badania	Zakres danych	Budżet (PLN) ⁹	Termin rozpoczęcia badania	Termin zakończenia badania
			44 ust. 2 rozporządzenia 2021/1060.	<ul style="list-style-type: none"> – skuteczność zintegrowania interwencji EFS+ i EFRR; – znaczenie przedsięwzięć strategicznych określonych w RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego; – skuteczność wsparcia w zakresie rewitalizacji – cel 5(i); – potencjał projektów w obszarze kultury i rewitalizacji do wzmocnienia kapitału społecznego w regionie; – skuteczność zastosowanego podejścia terytorialnego i preferencji projektowych; – ocena wpływu interwencji na spójność terytorialną regionu; – efektywność zastosowanych w projektach rozwiązań służących cyfryzacji; – znaczenie FEP w rozwoju usług w obszarze e-kultury; – wątki przekrojowe w FEP: cele klimatyczne i środowiskowe, zasada DNSH, zasady równościowe, współpraca 	(3) metody jakościowe, w tym IDI.	konkursowe i projektowe.			

Lp.	Tytuł badania	Główny cel ewaluacji	Uzasadnienie podjęcia badania	Główne pytania/ zagadnienia badawcze	Zarys metodyki badania	Zakres danych	Budżet (PLN) ⁹	Termin rozpoczęcia badania	Termin zakończenia badania
				międzynarodowa i transnarodowa.					
7	Ocena projektów FEP pod kątem wspierania transportu i zrównoważonej mobilności w województwie pomorskim	Ocena znaczenia interwencji FEP w transporcie i zrównoważonej mobilności w regionie.	Badanie jest elementem spełnienia wymogu przeprowadzenia ewaluacji Programu pod kątem oceny jego wpływu, zgodnie z art. 44 ust. 2 rozporządzenia 2021/1060. Ponadto, wyniki badania zostaną wykorzystane w ewaluacji (wpływu) Krajowej Jednostki Ewaluacji dotyczącej zrównoważonej mobilności miejskiej	<ul style="list-style-type: none"> – konkurencyjność form zrównoważonej mobilności miejskiej względem transportu indywidualnego (samochodowego); – wpływ interwencji FEP na dostępność transportową, w tym zmniejszenie wykluczenia transportowego na poziomie lokalnym; – zakres wpisywania się wsparcia FEP w podejście „Mobility as a service – Maas”; – kompleksowość realizowanych projektów FEP (zakres rozwiązywania zdiagnozowanych problemów); – znaczenie przedsięwzięć strategicznych (transportowych) określonych w RPS w zakresie mobilności i komunikacji; – skuteczność zastosowanego podejścia terytorialnego i preferencji projektowych; 	<ul style="list-style-type: none"> (1) analiza danych zastanych wraz z oceną ekspercką; (2) metody ilościowe; (3) metody jakościowe, w tym IDI (4) model ruchu. 	CST2021; dane statystyki publicznej; dokumenty strategiczne, programowe, konkursowe i projektowe.	400 000	2026	2027

Lp.	Tytuł badania	Główny cel ewaluacji	Uzasadnienie podjęcia badania	Główne pytania/ zagadnienia badawcze	Zarys metodyki badania	Zakres danych	Budżet (PLN) ⁹	Termin rozpoczęcia badania	Termin zakończenia badania
				<ul style="list-style-type: none"> – ocena wpływu interwencji na spójność terytorialną regionu; – efektywność zastosowanych w projektach rozwiązań służących cyfryzacji; – wątki przekrojowe w FEP: cele klimatyczne i środowiskowe, zasada DNSH, zasady równościowe, współpraca międzynarodowa i transnarodowa. 					
8	Ocena skuteczności wsparcia obszaru bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej w ramach FEP	Kompleksowa ocena interwencji dotyczącej włączenia społecznego, usług społecznych i zdrowotnych wraz z projektami infrastrukturalnymi w tych obszarach.	Badanie jest elementem spełnienia wymogu przeprowadzenia ewaluacji Programu pod kątem oceny jego wpływu, zgodnie z art. 44 ust. 2 rozporządzenia 2021/1060.	<ul style="list-style-type: none"> – skuteczność wsparcia FEP w obszarze aktywnego włączenia społecznego (w tym ekonomii społecznej), zdeinstytucjonalizowanych usług społecznych i zdrowotnych, integracji imigrantów oraz aktywności obywatelskiej; – skuteczność zintegrowania interwencji EFS+ i EFRR; – znaczenie przedsięwzięć strategicznych określonych w RPS w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej; 	(1) analiza danych zastanych wraz z oceną ekspercką; (2) metody ilościowe; (2) metody jakościowe, w tym IDI.	CST2021; dane statystyki publicznej; dokumenty strategiczne, programowe, konkursowe i projektowe.	500 000	2027	2027

Lp.	Tytuł badania	Główny cel ewaluacji	Uzasadnienie podjęcia badania	Główne pytania/ zagadnienia badawcze	Zarys metodyki badania	Zakres danych	Budżet (PLN) ⁹	Termin rozpoczęcia badania	Termin zakończenia badania
				<ul style="list-style-type: none"> – skuteczność zastosowanego podejścia terytorialnego i preferencji projektowych; – ocena wpływu interwencji na spójność terytorialną regionu; – efektywność zastosowanych w projektach rozwiązań służących cyfryzacji; – znaczenie FEP w rozwoju usług w obszarze e-zdrowia, w tym przedsięwzięcia strategicznego określonego w RPS w zakresie mobilności i komunikacji; – wątki przekrojowe w FEP: cele klimatyczne i środowiskowe, zasada DNSH, zasady równościowe, współpraca międzynarodowa i transnarodowa. 					
9	Ocena realizacji celów klimatycznych i środowiskowych w województwie pomorskim poprzez FEP	Kompleksowa ocena interwencji dotyczącej środowiska, adaptacji do zmian klimatu, energii, a także uwzględnienia kwestii klimatycznych	Badanie jest elementem spełnienia wymogu przeprowadzenia ewaluacji Programu pod kątem oceny jego wpływu, zgodnie z art.	<ul style="list-style-type: none"> – znaczenie wsparcia we wzmocnieniu zdolności adaptacyjnych regionu do zmian klimatu oraz ochrony różnorodności biologicznej; – wpływ FEP na rozwój GOZ, OZE i poprawę efektywności 	(1) analiza danych zastanych wraz z oceną ekspercką; (2) metody ilościowe;	CST2021; dane statystyki publicznej; dokumenty strategiczne, programowe,	600 000	2027	2028

Lp.	Tytuł badania	Główny cel ewaluacji	Uzasadnienie podjęcia badania	Główne pytania/ zagadnienia badawcze	Zarys metodyki badania	Zakres danych	Budżet (PLN) ⁹	Termin rozpoczęcia badania	Termin zakończenia badania
		i środowiskowych w pozostałych obszarach wsparcia FEP.	44 ust. 2 rozporządzenia 2021/1060.	<p>energetycznej budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, systemów ciepłowniczych oraz systemów oczyszczania ścieków komunalnych i zaopatrzenia w wodę pitną;</p> <ul style="list-style-type: none"> – skuteczność zastosowanego podejścia terytorialnego i preferencji projektowych; – efektywność zastosowanych w projektach rozwiązań służących cyfryzacji; – wątki przekrojowe w FEP: zasada DNSH, zasady równościowe, współpraca międzynarodowa i transnarodowa. 	(2) metody jakościowe, w tym IDI.	konkursowe i projektowe.			
10	Wpływ interwencji FEP na zwiększenie konkurencyjności pomorskiej gospodarki	Ocena interwencji FEP pod kątem poprawy konkurencyjności pomorskich przedsiębiorstw, a także tworzenia warunków do ich powstawania i rozwoju.	Badanie jest elementem spełnienia wymogu przeprowadzenia ewaluacji Programu pod kątem oceny jego wpływu, zgodnie z art. 44 ust. 2 rozporządzenia 2021/1060.	– efekty interwencji FEP we wspartych przedsiębiorstwach (m.in. skala działalności i poszerzenie rynków zbytu, w tym umiędzynarodowienie, nakłady inwestycyjne na B+R, wprowadzane innowacje, współpraca branżowa i z podmiotami B+R, miejsca pracy wymagające szerszych	(1) analiza danych zastanych wraz z oceną ekspercką; (2) metody ilościowe; (2) metody jakościowe, w tym IDI.	CST2021; dane statystyki publicznej; dokumenty strategiczne, programowe, konkursowe i projektowe.	600 000	2027	2028

Lp.	Tytuł badania	Główny cel ewaluacji	Uzasadnienie podjęcia badania	Główne pytania/ zagadnienia badawcze	Zarys metodyki badania	Zakres danych	Budżet (PLN) ⁹	Termin rozpoczęcia badania	Termin zakończenia badania
				<p>kompetencji i wyższych kwalifikacji, cyfryzacja usług publicznych);</p> <ul style="list-style-type: none"> – efektywność wsparcia B+R – instrumenty bezzwrotne i finansowe, w tym uwzględniając typy wspartych podmiotów; – zmiany w zakresie ISP oraz branż kluczowych, w tym rozwój instytucji otoczenia biznesu i klastrów; – potencjał przedsięwzięć strategicznych określonych w RPS w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego do wzmocnienia konkurencyjności pomorskiej gospodarki, w tym wykorzystania specyficznych zasobów (turystyka aktywna); – znaczenie interwencji FEP w zapewnieniu kadr odpowiadających potrzebom gospodarki regionu (m.in. upowszechnianie kształcenia ustawicznego, wspieranie rozwoju ISP); 					

Lp.	Tytuł badania	Główny cel ewaluacji	Uzasadnienie podjęcia badania	Główne pytania/ zagadnienia badawcze	Zarys metodyki badania	Zakres danych	Budżet (PLN) ⁹	Termin rozpoczęcia badania	Termin zakończenia badania
				<ul style="list-style-type: none"> – skuteczność zastosowanego podejścia terytorialnego i preferencji projektowych; – efektywność zastosowanych w projektach rozwiązań służących cyfryzacji; – znaczenie interwencji FEP w rozwoju e-usług publicznych (z wyłączeniem e-kultury i e-zdrowia), w tym przedsięwzięć strategicznych określonych w RPS w zakresie mobilności i komunikacji; – ocena wątki przekrojowe w FEP: cele klimatyczne i środowiskowe, zasada DNSH, zasady równościowe, współpraca międzynarodowa i transnarodowa. 					
11	Ocena efektów realizacji FEP	Kompleksowa ocena interwencji pod kątem osiągnięcia celów określonych w FEP, w tym uchwycenie synergii między	Badanie jest elementem spełnienia wymogu przeprowadzenia ewaluacji Programu pod kątem oceny jego wpływu, zgodnie z art.	Zakres badania zostanie określony na późniejszym etapie realizacji Planu ewaluacji FEP.	(1) metaanaliza wyników przeprowadzonych badań w Planie ewaluacji FEP, a także wyników	CST2021; dokumenty programowe i strategiczne; raporty końcowe	500 000	2028	2029 ¹⁴

¹⁴ Badanie zostanie zakończone nie później niż 30 czerwca 2029 r.

Lp.	Tytuł badania	Główny cel ewaluacji	Uzasadnienie podjęcia badania	Główne pytania/ zagadnienia badawcze	Zarys metodyki badania	Zakres danych	Budżet (PLN) ⁹	Termin rozpoczęcia badania	Termin zakończenia badania
		poszczególnymi obszarami wsparcia Programu.	44 ust. 2 rozporządzenia 2021/1060.		<p>badań realizowanych przez Krajową Jednostkę Ewaluacji oraz Instytucję Koordynującą EFS+;</p> <p>(2) analiza wskaźnikowa wraz z oceną ekspercką;</p> <p>(3) metody jakościowe, w szczególności studia przypadków dla zakończonych projektów FEP.</p>	z badań ewaluacyjnych.			
12	Ocena efektów realizacji FEP poprzez instrumenty finansowe	Ocena interwencji w obszarach objętych wsparciem zwrotnym, tj. działalności B+R, wsparciu MŚP, efektywności energetycznej, rozwojowi OZE, GOZ	Badanie jest elementem spełnienia wymogu przeprowadzenia ewaluacji Programu pod kątem oceny jego wpływu, zgodnie z art. 44 ust. 2 rozporządzenia 2021/1060.	– oszacowanie skuteczności i efektywności realizacji zwrotnych form wsparcia (rozwój działalności B+R, rozwój MŚP, efektywność energetyczna, OZE, GOZ oraz kształcenie ustawiczne);	(1) analiza danych monitoringowych i sprawozdawczych , w tym pozyskanych od Partnerów Finansujących,	CST2021; dane od Partnerów Finansujących; dokumenty programowe i strategiczne.	500 000	2028	2029 ¹⁵

¹⁵ Badanie zostanie zakończone nie później niż 30 czerwca 2029 r.

Lp.	Tytuł badania	Główny cel ewaluacji	Uzasadnienie podjęcia badania	Główne pytania/ zagadnienia badawcze	Zarys metodyki badania	Zakres danych	Budżet (PLN) ⁹	Termin rozpoczęcia badania	Termin zakończenia badania
		i kształceniu ustawicznym.		– wnioski na potrzeby programowania interwencji w formie IF po 2027 r.	wraz z ich oceną ekspercką; (2) metody ilościowe, uzupełnione metodami jakościowymi, w szczególności IDI.				